Celjska Mohorjeva družba
Prva slovenska založba

METKA KLEVIŠAR: VPRAŠAJMO METKO

Drug drugemu smo najlepše darilo

Če bi imeli možnost komu, ki je v življenju veliko dosegel, postaviti eno življenjsko vprašanje – kaj bi ga vprašali? V letu, ko Metka Klevišar praznuje 80 let, so jo v Celju obiskali številni znanci, nekdanji sošolci in sodelavci ter sopotniki z različnih področij, tudi imenitni gostje, s katerimi se je srečala prvič, a so v njenem življenju pustili sled. Prosili smo jih, da Metki zastavijo vprašanje. Marsikdo se ni ustavil pri enem. Vsako pa je odprlo neustavljiv vrelec življenjske energije, modrosti in dobrodušnosti, ki jih Metka širi med ljudi.

Metka Klevišar, zdravnica onkologinja, je ena prvih, ki se je postavila po robu tabujem staranja, opuščanja in minevanja, in ena tistih, ki s svojim zgledom vse življenje učijo, kako je mogoče svojo bolezen in bremena »udomačiti« ter z njimi kakovostno živeti. O vseh teh vprašanjih je spregovorila v svojih številnih knjigah, še posebej pa v knjigi *Moja četrta kariera*, ki je ob njeni šestdesetletnici izšla pri Celjski Mohorjevi družbi. Dvajset let pozneje skupaj z avtorico ugotavljamo, da ima vsako novo obdobje nepredstavljive razsežnosti, nove izzive, nova spoznanja, predvsem pa neprecenljivo bogastvo številnih srečanj in prepletenih človeških odnosov. Ob svoji osemdesetletnici bi se Metka z veseljem znova podpisala pod svojo »četrto kariero«, toda to bi njene goste, znance in prijatelje, predvsem pa nas bralce, prikrajšalo za nepozabna srečanja na hribu, za naših osem stopnic do najlepšega razgleda, ki ga Metka tako zelo rada podeli ob pomenkih v Domu sv. Jožefa v Celju.

Stiski rok, prešeren smeh, dolgi pogovori, včasih le bežni obiski ter tudi skupna kosila so v tem letu nepozabno bogatili Metkine dneve. Vmes je pisala in se s svojimi gosti »pogovarjala« tudi v odgovorih na zastavljena vprašanja. Kot pravi, je imela občutek, da se ob njih sprehaja skozi celo svoje življenje. Včasih pa so jo zvabila tudi na gledišča, s katerih si našega sveta doslej še ni ogledovala. V svoji prejšnji knjigi *Utrinki vzporednih svetov* je zapisala, da je »človek, ki pride

Podatki o knjigi

- Naslov: Vprašajmo Metko
- Podnaslov: Srečanja na hribu
- Avtorica: Metka Klevišar
- Knjigi na pot: Saška Ocvirk
- Uvodno besedilo: Jože Faganel
- Uredili: Saška Ocvirk in dr. Tanja Ozvatič
- Fotografije: Miha Lokovšek, Dom sv. Jožef, in Celjska Mohorjeva družba
- Format: 190 mm x 210 mm
- Vezava: trda
- Število strani: 180
- ISBN: 978-961-278-723-3
- Cena: 25 EUR
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba v sodelovanju z Domom sv. Jožef, Celje
- Leto izdaje: 2024

Kontakt

Uredništvo
T 03 426 48 00
urednistvo@celjska-mohorjeva.si

na obisk, darilo«. V tem letu nas je vse skupaj vedno znova opominjala, da je vsak dan darilo in da smo lahko prav vsi drug drugemu darilo.

Vzemite takó tudi to knjigo: darilo besede za lep spomin na vse, kar je bilo, in kot še lepšo popotnico za vse, kar še bo.

O avtorici

Metka Klevišar (1944) je upokojena zdravnica in publicistka. Leta 1977 je opravila specializacijo iz onkologije-radioterapije. Vso svojo kariero je delala na Onkološkem inštitutu v Ljubljani z bolniki s pljučnim rakom. S sodelavci je ustanovila Slovensko karitas in Slovensko društvo Hospic.

Za svoje delo je leta 1994 dobila priznanje *dobrotnice leta* (*Naša žena*), leta 1995 je postala *Slovenka leta* (revija *Jana*), leta 2001 je prejela *nagrado mesta Ljubljane*, leta 2022 pa ji je Zdravniška zbornica Slovenije podelila najvišje odličje, *Hipokratovo priznanje za življenjsko delo*.

Že kot študentka je zbolela za multiplo sklerozo, kar je zaznamovalo tudi njeno javno delovanje. Leta 2011 sta se s stanovsko kolegico Julko Žagar preselili v Dom sv. Jožefa v Celje, kjer sta skupaj začeli Pogovore o življenju in smrti, ki jih Metka po Julkini smrti tudi nadaljuje.

Metkini sogovorniki so bili:

Sara Ahlin Doljak • Urška Bačovnik Janša • Janez Bogataj • Ivo Boscarol • Tina Bregant • Jože Faganel • Janez Gril • Manica Janežič Ambrožič • Jon Kanjir • Simona in Matjaž Kosi • Manca Košir • Tadeja Krečič Scholten • Tonček Kregar • Sebastjan Kristovič • Tone Kuntner • Simona Lečnik Očko • Martin Lisec • Jože Marinko • Milena Miklavčič • Bernada Mudrovčič • Tanja Ozvatič • Metka Pavšič • Marko Pišljar • Jože Planinšek • Janez Primožič • Alenka Puhar • Jože Ramovš • Matjaž Robavs • Anton Stres • Peter Svetina • Anton Šepetavc • Sašo Šketa • Blaž Švab • Irena Švab Kavčič • Boštjan M. Turk • David Vrečko • Zvonka Zupanič Slavec

ŠELE NA TUJEM SPOZNAMO, KAJ POMENI DOMOVINA

TONE KUNTNER

O njem skoraj ni treba reči besede. Kot igralec in pesnik pušča neizbrisen pečat že vso svojo kariero. Kdaj se je spletlo prijateljstvo med Metko, Tonetom in njegovo ženo Sonjo, bi verjetno nihče od njih ne znal zares povedati. Gotovo pa bi se strinjali, da traja že dolgo. Pogosta srečanja so pripeljala do dolgih pogovorov, ti pa do spoznanja, da je z nekaterimi ljudmi pač lepo preživljati čas, »zelo ju cenim. In Tonetovo poezijo zelo rada prebiram. Njegov odnos do domovine pa mi je vedno znova v navdih,« pravi Metka. Tone pa se naveže na njena dunajska leta. Imeli so jih namreč številni slovenski intelektualci in umetniki, med njimi tudi Prešeren in Cankar.

24

Metka, kako si na Dunaju, med svojim bivanjem v tem za Slovence tako pomembnem velemestu, doživljala svoj odnos do slovenske domovine? Naša umetnika Prešeren in Cankar sta svoj odnos tako srčno izpovedala v svojih delih, Cankar recimo kot dolino Šentflorjansko in kot nebesa pod Triglavom ...

25

prijazno sprejel. Skupaj smo si ogledali številne znamenitosti Dunaja. Še zdaj ne vem, kje se je našlo toliko mladih Slovencev, da nam je uspelo vse to zorganizirati. Pa vsega skupaj sploh nismo načrtovali, kar zgodilo se je. Bili smo mladi, navdušeni in na Dunaju smo se počutili svobodne.

Ne vem, kako je Dunaj doživljal Prešeren, Cankar pa je tam napisal precej tega, kar nam je tudi ohranjeno. V gimnaziji sem ogromno prebirala Cankarja in nekaterre črtice znala celo na pamet, iz Cankarja sem hotela delati celo maturitetno nalogo, pa mi profesor ni dovolil, ker sem se pač odpravljala na medicino. Pa naj na tem mestu citiram odlomek iz Cankarjevega dela Ottokring, kjer pravi: »Kdor ljubi svojo domovino, jo z enim samim objemom svoje misli obsežje vso; ne samo nje, temveč vse, kar je kdaj ljubil in kar bo ljubil kdaj pozneje. Zakaj ljubezen je ena sama in nerazdeljiva; v en sam kratek utrip srca je stisnjeno vse – mati, domovina, Bog.«

Na Dunaju sem se vsekakor počutila svobodno in morda sta nekaj takšne svobode čutila tudi Prešeren in Cankar. Po drugi strani pa sem šele na Dunaju, kljub vsem prisotnim Slovencem in kljub vsemu dobremu v tem mestu, začutila, kaj je domovina in kaj pomeni živeti na tujem.

Če bi želela kot zdravnica ostati in delati v Avstriji, bi morala po stažu diplomo nostrificirati. A po petih letih bivanja na Dunaju sem res še imela domotožje. Avgusta 1974 sem šla na dubovne vaje, o vsem skupaj temeljito razmislila in spoznala, da je prišel čas, da se vrnem v Slovenijo.

27

(Str. 24–27)

3000 Celje, Prešernova ulica 23, T 03 426 48 00, F 03 426 48 10, Knjigarna: T 03 490 14 21, F 03 490 14 22
1000 Ljubljana, Nazorjeva ulica 1, T 01 244 36 52, F 01 244 36 75, Knjigarna: T 01 244 36 50
info@celjska-mohorjeva.si • www.mohorjeva.org